

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII
W GIMNAZJUM NR 3 W MIELCU**

Oparty o Wewnątrzszkolny System Oceniania ZSO nr1 w Mielcu

Imię i nazwisko nauczycieli:

- Dorota Bąk
- Maciej Chlebowski

I. Cele oceniania

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczanie rodzicom, uczniom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

II. Ocenie podlegają:

1. Wiadomości z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej zgodnie z pierwszym standardem wymagań egzaminacyjnych:
 - a) znajomość faktów,
 - b) rozumienie i stosowanie pojęć,
 - c) znajomość i rozumienie prawidłowości i teorii,
 - d) przedstawienie i wyjaśnianie zdarzeń, zjawisk i procesów.
2. Umiejętności przedmiotowe z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej zgodnie z drugim i trzecim standardem wymagań egzaminacyjnych:
 - a) posługiwanie się pomocami dydaktycznymi (podręcznikiem, mapami, rocznikami statystycznymi, schematami i zestawieniami tabelarycznymi, diagramami itp.),
 - b) pozyskiwanie, wykorzystywanie i przetwarzanie informacji,
 - c) interpretacja i rozumienie tekstów geograficznych,
 - d) analiza i interpretacja wyników obserwacji i doświadczeń geograficznych,
 - e) analiza map o różnej treści,
 - f) zastosowanie informacji geograficznych w celu rozwiązywania zadań praktycznych i problemów życia codziennego,
 - g) umiejętne wyszukiwanie i interpretacja danych statystycznych,
 - h) selekcjonowanie, porównywanie, grupowanie informacji według określonych kryteriów,
 - i) ocenianie i rozumienie problemów w różnych skalach przestrzennych i czasowych,
 - j) interpretacja, analiza i ocena poznanych związków przyczynowo-skutkowych (człowiek - przyroda - gospodarka).
3. Umiejętności kluczowe
 - a) samodzielność (planowanie, organizowanie i ocenianie własnej nauki, przyjmowanie za nią odpowiedzialności, dokonywanie dojrzałych wyborów)
 - b) kreatywność (wykorzystywanie informacji z różnych źródeł, rozwiązywanie problemów w sposób twórczy),
 - c) praca w grupie (skuteczne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, prezentacja własnego punktu widzenia i uwzględnianie poglądów innych ludzi, przyswajanie sobie metod i technik negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych),
 - d) aktywna postawa na lekcji (prezentacja wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie edukacji).

III. Narzędzia pomiaru (sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności):

I. Wiadomości

- a) odpowiedź ustna z bieżącego materiału obejmująca 3 ostatnie tematy lekcji, a
- b) dłuższa wypowiedź z powtarzanego materiału,
- c) sprawdziany pisemne:
 - kartkówka obejmująca 3 ostatnie tematy,
 - prace klasowe, testy po każdym dziale, zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem,
- d) projekty:
 - praca pisemna w postaci dłuższego opracowania (np. monografia regionu, charakterystyka krainy geograficznej, opis i analiza problemu itp.),
 - referat - krótka prezentacja na określony temat,
- e) praca domowa wykonana w zeszycie ćwiczeń bądź w innej ustalonej z nauczycielem formie (np. tabeli, planszy, plakatu, modelu itd.),
- f) ćwiczenia wykonywane podczas lekcji sprawdzające umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji geograficznej lub ćwiczenia wykonywane przy pomocy instrukcji, a także ćwiczenia terenowe,
- g) udział w konkursach przedmiotowych i olimpiadach (zajęcie punktowanego miejsca),
- h) przygotowanie wystąpień i udział w sesjach naukowych.

2. Umiejętności:

- a) sprawne posługiwanie się podstawowymi pomocami dydaktycznymi,
- b) umiejętność czytania map różnej treści,
- c) analizowanie rysunków, schematów, diagramów itp.,
- d) umiejętność prowadzenia obserwacji geograficznych i ich interpretacja,
- e) aktywna postawa ucznia na lekcji,
- f) współpraca w grupie i twórcze rozwiązywanie problemów naukowych.

IV. Skala ocen i obszary oceniania.

1. Ocenę w skali od 1 do 6 można uzyskać za poniższe formy aktywności:

- pisemne prace klasowe, całogodzinne, obejmujące wiadomości dotyczące jednego lub więcej działów, wcześniej zapowiadane,
- sprawdziany do 20 minut, zapowiadane,
- kartkówki z ostatnich 3 lekcji, niezapowiadane,
- odpowiedź ustna z ostatnich dwóch lekcji, przynajmniej 1 raz w semestrze,
- znajomość mapy (odpowiedź przy mapie lub pisemny sprawdzian z wykorzystaniem map konturowych),
- referat napisany lub wygłoszony,
- prace domowe (przynajmniej 1 raz w semestrze),
- aktywność na lekcji (plusami: 3 plusy ocena bdb., lub oceną od 3 do 6, 3 minusy ocena ndst)

2. Prowadzenie zeszytu ćwiczeń i zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe.

3. **Prace klasowe, testy, klasówki i inne sprawdziany** z punktowanymi odpowiedziami oceniane są według następującej skali procentowej:

Oceny	Procentowy udział punktów
niedostateczny	0-39 (49)% punktów
dopuszczający	40(50)-54% punktów
dostateczny	55-74% punktów
dobry	75-89% punktów
bardzo dobry	90-100% punktów
celujący	90-100% punktów oraz wiadomości wykraczające

Kryteria oceny prac pisemnych mogą ulegać zmianie w zależności od stopnia trudności zadań i zakresu sprawdzanego materiału.

4. Wystawianie oceny śródrocznej i końcoworocznej:

Ocenę śródroczną wystawiamy na podstawie ocen uzyskanych za:

- prace pisemne - 2-3 oceny
- odpowiedzi ustne - 1-2 oceny
- umiejętności przedmiotowe - 1-2 oceny
- inne formy pracy (plakat, projekt, referat itp.) - 1-2 oceny
- pracę domową wykonaną w zeszycie bądź w innej ustalonej z nauczycielem formie, systematyczne, kreatywne prowadzenie zeszytu, wskazujące na ustawiczne pogłębianie wiedzy zgodnie z zaleceniami nauczyciela - 1-2 oceny
- udział w konkursach przedmiotowych i olimpiadach (zajęcie punktowanego miejsca)
- przygotowanie wystąpień i udział w sesjach naukowych.

V. Kryteria ocen:

CELUJĄCY: uczeń posiada wiadomości wykraczające poza program nauczania, samodzielnie rozwija swoje uzdolnienia korzystając z różnych źródeł, biegle posługuje się terminami geograficznymi, rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne, proponuje rozwiązania nietypowe. Jest aktywny i systematyczny.

BARDZO DOBRY: uczeń opanował wyczerpująco pełny zakres wiedzy określony programem nauczania, sprawnie posługuje się wiadomościami zawartymi w podręczniku oraz poprawnie używa terminów geograficznych. Jest aktywny i systematyczny oraz rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne.

DOBRY: uczeń ma nieznaczne braki w opanowaniu programu nauczania. Wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne przy niewielkiej pomocy nauczyciela. Jest dość aktywny i w miarę systematyczny, poprawnie używa terminów geograficznych.

DOSTATECZNY: uczeń ma braki w opanowaniu materiału programowego, a zadania teoretyczne i praktyczne rozwiązuje przy pomocy nauczyciela. Jest mało aktywny i systematyczny.

DOPUSZCZAJĄCY: uczeń ma znaczne braki w opanowaniu i zrozumieniu materiału programowego. Rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne przy wydatnej pomocy nauczyciela i o niewielkim stopniu trudności. Pracuje niesystematycznie i ma braki w materiale bieżącym oraz w znajomości i stosowaniu terminów geograficznych.

NIEDOSTATECZNY: uczeń ma braki w podstawowych wiadomościach objętych programem nauczania, a które uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy nawet przy wydatnej pomocy nauczyciela. Bierny na lekcjach i niesystematyczny oraz nie zna podstawowych terminów geograficznych.

VI. Uwagi końcowe.

- Prace klasowe i sprawdziany po zapoznaniu z ich wynikami uczniów, zostają u nauczyciela.
- Rodzice mają prawo wglądu w sprawdziany na każdym zebraniu lub podczas indywidualnych rozmów z nauczycielem.
- Ocena końcowa nie jest średnią arytmetyczną ocen częściowych.

- Każdą ocenę niedostateczną można poprawić w ciągu dwóch tygodni (nie dłużej). Uczeń, który korzystał z niedozwolonych pomocy podczas pisania pracy klasowej otrzymuje ocenę niedostateczną i nie ma prawa jej poprawiać.
- Częste nie przynoszenie atlasu, podręcznika, zeszytu ćwiczeń może spowodować obniżenie oceny.
- Każdy uczeń ma prawo 1 raz w semestrze zgłosić swoje nie przygotowanie do lekcji (odpowiedź, kartkówka, brak zadania domowego). Powinien to zrobić po sprawdzeniu obecności.

